

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ МИКОЛАЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМ. В.О.СУХОМЛИНСЬКОГО»**

**ЦИКЛОВА КОМІСІЯ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНОГО ТА
ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОГО НАПРЯМУ ПІДГОТОВКИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора з навчальної роботи

ВСП «Фаховий коледж МНУ

імені В.О. Сухомлинського»

Олена САХАРОВА

27 серпня 2024 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПОЛІТОЛОГІЯ»**

освітньо-професійний ступінь	<u>фаховий молодший бакалавр</u>
галузь знань	12 «Інформаційні технології»
спеціальність	123 «Комп'ютерна інженерія»

2024 – 2025 навчальний рік

Розробник: Рукінова Світлана Сергіївна, викладач вищої категорії циклової комісії економіко-гуманітарного та загальноосвітнього напрямку підготовки ВСП «Фаховий коледж МНУ імені В.О.Сухомлинського»

 Світлана РУКІНОВА

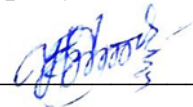
Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії економіко-гуманітарного та загальноосвітнього напрямку підготовки.

Протокол № 1 від «26» серпня 2024 року

Голова циклової комісії Владислав МИРУН

Програму погоджено навчально-методичною радою коледжу.

Протокол № 8 від «27» серпня 2024 року

Голова навчально-методичної ради Олена САХАРОВА

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 12 «Інформаційні технології»		
	Спеціальність: 123 «Комп’ютерна інженерія»	Рік підготовки	
Загальна кількість годин – 90			4-й
	Семестр		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Ступінь: «Фаховий молодший бакалавр»	7-й	
		Лекції	
		10 год.	
		Практичні, семінарські	
		20 год.	
		Лабораторні	
		-	
		Самостійна робота	
		60 год.	
		Вид контролю:	
		-	

Мова навчання – українська

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 90 год.: 30 год. – аудиторні заняття, 60 год. – самостійна робота ((33,3%~66,6%))

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Мета викладання навчальної дисципліни «Політологія»: відповідно до вимог Закону України «Про фахову передвищу освіту» надати студентам базову сукупність інформації та вмінь, що формує в них необхідні вихідні знання про політичну сферу суспільного життя.

2.2. Завдання курсу:

- сформуванню у здобувачів освіти погляди на політичні концепції видатних мислителів минулого та сучасності;
- сприяти формуванню знань про основні категорії політології, структуру політичної системи суспільства та політичного процесу, типологію основних політичних інститутів, утворень, елементів політичного процесу;
- сформуванню у здобувачів освіти уявлення про основні точки зору на найбільш суперечливі проблеми політології.

Передумови для вивчення дисципліни: Теоретико-методологічною базою вивчення цієї дисципліни є такі навчальні дисципліни, як: «Основи правознавства», «Основи філософії», «Історія України», «Основи економічної теорії» та ін.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими **компетентностями:**

Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі в галузі інформаційних технологій в процесі професійної діяльності б або навчання, що вимагає застосування методів і технологій комп'ютерної інженерії та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності, здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у

	загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗКЗ. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК8. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	СК1. Здатність застосовувати законодавчу та нормативно-правову базу, а також державні та міжнародні вимоги, практики і стандарти з метою здійснення професійної діяльності в галузі інформаційних технологій.

Програмні результати навчання (РН):

РН1. Знати свої права, як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. РН4. Застосовувати правові норми, норми з охорони праці, безпеки життєдіяльності у професійній діяльності.
--

Мова навчання – українська.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ECTS.

3. Програма навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни складається з таких розділів та тем:

Кредит 1. Теоретико-методологічні та історичні засади політології

Тема 1. Політологія як система знань про політику, сутність та функції політики.

Тема 2. Історія світової політичної думки.

Тема 3. Політична думка України.

Кредит 2. Політичне життя суспільства, політична влада, політичні процеси. Політична система

Тема 4. Політична влада як соціальне явище.

Тема 5. Політична система суспільства: структура і функції.

Тема 6. Держава у політичній системі суспільства.

Кредит 3. Практична політологія

Тема 7. Політична еліта. Політичне лідерство.

Тема 8. Партії та громадсько-політичні організації і рухи.

Тема 9. Політична свідомість і політична культура

Тема 10. Політичні режими

4. Структура навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назви тем	Кількість годин					
	усього	У тому числі				
		л	п	лаб	кон	ср
1	2	3	4	5	6	
Кредит 1. Теоретико-методологічні та історичні засади політології	30	4	6			20
Тема 1. Політологія як система знань про політику, сутність та функції політики.	10	2	2			6
Тема 2. Історія світової політичної думки.	10	2	2			6
Тема 3. Політична думка України.	10	-	2			8
Кредит 2. Політичне життя суспільства, політична влада, політичні процеси. Політична система	30	4	6			20
Тема 4. Політична влада як соціальне явище.	10	2	2			6
Тема 5. Політична система суспільства: структура і функції.	10	2	2			6
Тема 6. Держава у політичній системі суспільства.	10	-	2			8
Кредит 3. Практична політологія	30	2	8			20
Тема 7. Політична еліта. Політичне лідерство.	8	2	2			4
Тема 8. Партії та громадсько-політичні організації і рухи.	6	-	2			4
Тема 9. Політична свідомість і політична культура	8	-	2			6
Тема 10. Політичні режими	8	-	2			6
Усього годин	90	10	20			60

5.Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Кредит 1. Теоретико-методологічні та історичні засади політології	6
1.	Тема 1. Політологія як система знань про політику, сутність та функції політики.	2
2.	Тема 2. Історія світової політичної думки.	2
3.	Тема 3. Політична думка України.	2
	Кредит 2. Політичне життя суспільства, політична влада, політичні процеси. Політична система	6
4.	Тема 4. Політична влада як соціальне явище.	2
5.	Тема 5. Політична система суспільства: структура і функції.	2
6.	Тема 6. Держава у політичній системі суспільства.	2
	Кредит 3. Практична політологія	8
7.	Тема 7. Політична еліта. Політичне лідерство.	2
8.	Тема 8. Партії та громадсько-політичні організації і рухи.	2
9.	Тема 9. Політична свідомість і політична культура	2
10.	Тема 10. Політичні режими	2
	Всього:	20

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Кредит 1. Теоретико-методологічні та історичні засади політології	4
1.	Тема 1. Політологія як система знань про політику, сутність та функції політики.	2
2.	Тема 2. Історія світової політичної думки.	2
3.	Тема 3. Політична думка України.	-
	Кредит 2. Політичне життя суспільства, політична влада, політичні процеси. Політична система	4
4.	Тема 4. Політична влада як соціальне явище.	2
5.	Тема 5. Політична система суспільства: структура і функції.	2
6.	Тема 6. Держава у політичній системі суспільства.	-
	Кредит 3. Практична політологія	2
7.	Тема 7. Політична еліта. Політичне лідерство.	2
8.	Тема 8. Партії та громадсько-політичні організації і рухи.	-
9.	Тема 9. Політична свідомість і політична культура	-
10.	Тема 10. Політичні режими	-
	Всього:	10

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Кредит 1. Теоретико-методологічні та історичні засади політології	20
1.	Тема 1. Політологія як система знань про політику, сутність та функції політики.	6
2.	Тема 2. Історія світової політичної думки.	6
3.	Тема 3. Політична думка України.	8
	Кредит 2. Політичне життя суспільства, політична влада, політичні процеси. Політична система	20
4.	Тема 4. Політична влада як соціальне явище.	6
5.	Тема 5. Політична система суспільства: структура і функції.	6
6.	Тема 6. Держава у політичній системі суспільства.	8
	Кредит 3. Практична політологія	20
7.	Тема 7. Політична еліта. Політичне лідерство.	4
8.	Тема 8. Партії та громадсько-політичні організації і рухи.	4
9.	Тема 9. Політична свідомість і політична культура	6
10.	Тема 10. Політичні режими	6
	Всього:	60

8.Форми роботи та критерії оцінювання

Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння та засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних, лабораторних робіт, уміння самостійно опрацьовувати тексти, складання конспекту рекомендованої літератури, написання і захист реферату, здатності публічно чи письмово представляти певний матеріал.

Завданням підсумкового контролю є перевірка глибини засвоєння студентом програмового матеріалу кредиту.

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:

Студенту виставляється відмінно якщо студент активно працює протягом усього заняття, дає повні відповіді на запитання викладача у відповідності з планом практичного заняття і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, знання відповідної літератури та законодавства з питань обліку та оподаткування, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з даної проблеми, проявляє вміння

самостійно та аргументовано викладати матеріал, аналізувати явища й факти, робити самостійні узагальнення й висновки, правильно виконує навчальні завдання.

Студенту виставляється дуже добре за умови дотримання таких вимог: студент активно працює протягом практичного заняття, питання висвітлені повно, викладення матеріалу логічне, обґрунтоване фактами, з посиланнями на відповідні нормативні документи та літературні джерела, висвітлення питань завершене висновками, студент виявив уміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. Але у відповідях допущені неточності, деякі незначні помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу, нечітко виражене ставлення студента до фактів і подій або допущені 1—2 арифметичні і 1—2 логічні помилки при розв'язанні задач.

Студенту виставляється добре за умови дотримання таких вимог: студент активно працює протягом практичного заняття, питання висвітлені достатньо повно, викладення матеріалу логічне, обґрунтоване фактами, з посиланнями на відповідні нормативні документи та літературні джерела, висвітлення питань не повністю завершене висновками, студент виявив уміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. Але у відповідях допущені неточності, деякі незначні помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу, нечітко виражене ставлення студента до фактів і подій або допущені 3—4 арифметичні і 2—3 логічні помилки при розв'язанні задач.

Студенту виставляється достатньо в тому разі, коли студент у цілому оволодів суттю питань з даної теми, виявляє знання лекційного матеріалу, законодавства та навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки й розв'язувати задачі. Але на занятті поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача, дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу або 3—4 логічних помилок при розв'язанні задач.

Студенту виставляється задовільно в разі, коли студент виявив неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутні розуміння основної суті питань, висновки, узагальнення, виявлене невміння розв'язувати навчальні задачі.

Форми роботи та критерії оцінювання

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ЄКТС	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано

B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Встановлюються наступні *вагові коефіцієнти*:

- Екзамен - 0,4

Поточний контроль дисципліни, яка закінчується екзаменом - 0,6

- Залік – 0,2

Поточний контроль дисципліни, яка закінчується заліком - 0,8

Кількість балів у кінці семестру повинна складати до 600 балів (за 6 кредитів), тобто сума балів за виконання усіх завдань.

Відповідний розподіл балів, які отримують студенти за 6 кредитів.

Оцінювання 3 кредитів = 300 балів.

Поточний контроль					Накопичувальні бали/ Сума (300 балів)
1 кредит					
П1	П2	П3		С1	100
20	20	20		40	
Поточний контроль					Накопичувальні бали/ Сума
2 кредит					
П4	П5	П6		С2	100
20	20	20		40	
Поточний контроль					Накопичувальні бали/ Сума
3 кредит					
П7	П8	П9	П10	С3	100
15	15	15	15	40	

Форми поточного та підсумкового контролю. Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань. Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння та засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних робіт, уміння самостійно опрацьовувати тексти, складання конспекту рекомендованої літератури, написання і захист реферату, здатності публічно чи письмово представляти певний матеріал. Завданням підсумкового контролю є перевірка глибини засвоєння студентом програмового матеріалу кредиту.

9. Засоби діагностики

Одним із важливих засобів підвищення ефективності навчального процесу є створення регулярної, активної, стимулюючої системи навчальної роботи студентів. Ця стимулююча система проявляється у застосуванні різних видів контролю.

Контроль за виконанням студентами навчального плану з курсу «Політологія», за рівнем отриманих ними знань, набутих навичок й умінь здійснюється за допомогою форм поточного, проміжного і підсумкового контролю, визначених навчальною програмою.

1. Поточний контроль здійснюється у ході повсякденної роботи студентів під час проведення семінарських (практичних) занять та інших форм контролю і має на меті перевірку рівня знань студента за темами дисципліни. Такий вид контролю стимулює у студентів прагнення до систематичної самостійної роботи, виконання практичних завдань, підвищення інтересу до навчальної дисципліни, формування почуття відповідальності за результати навчання.

Поточний контроль проводиться, зокрема, у таких формах:

- 1.1. Метод усного контролю: індивідуальне або фронтальне опитування.
- 1.2. Метод письмового контролю: контрольна робота
- 1.3. Метод тестового контролю (письмового).
- 1.4. Метод самоконтролю.

2. Підсумковий контроль застосовується для перевірки успішності знань студентів після завершення вивчення навчальної дисципліни.

10. Методи навчання

1. **Проблемні лекції** направлені на розвиток логічного мислення студентів. Коло питань теми обмежується двома-трьома ключовими моментами. Студентам під час лекцій роздається друкований матеріал, виділяються головні висновки з питань, що розглядаються. При читанні лекцій студентам даються питання для самостійного обмірковування. Студенти здійснюють коментарі самостійно або за участю викладача.
2. **Робота в малих групах** дає змогу структурувати семінарські заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду спілкування.
3. **Семінари-дискусії** передбачають обмін думками і поглядами учасників з приводу даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

4. **Мозкові атаки** – метод розв’язання невідкладних завдань, сутність якого полягає в тому, щоб висловити якомога більшу кількість ідей за дуже обмежений проміжок часу, обговорити і здійснити їх селекцію.
5. **Кейс-метод** – розгляд, аналіз конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності.
6. **Презентації** – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань.

11. Рекомендована література

Нормативно-правові акти

1. Декларація про державний суверенітет України: Декларація Верховної Рада УРСР № 55-ХІІ від 16.07.1990 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/55-12>.
2. Загальна Декларація прав людини (Прийнята і проголошена Резолюцією Генеральної Асамблеї ООН) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kr-admin.gov.ua/mol/molod/2.pdf>.
3. Конституція України. – Суми: ТОВ «ВВП Нотіс», 2018. – 56 с.
4. Про вибори народних депутатів України: Закон України від 17.11.2011 р. № 4061-VI // Офіційний вісник України. Збірник нормативно-правових актів. Офіційне видання. – Київ, № 97. – 23 грудня 2011 року. – С. 16–108.
5. Про вибори Президента України: Закон України. – К.: Концерн Видавничий дім «ІнЮре», 2004. – 132 с.
6. Про громадські об’єднання: Закон України від 22.08.2012 р. Із наступними змінами та доповненнями // Відомості Верховної Ради України (Редакція від 19.07.2017, підстава 1982) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4572-17>.
7. Про демократичний цивільний контроль над Воєнною організацією і правоохоронними органами держави: Закон України № 975-IV від 19.06.2003 (Документ 975-15, чинний, поточна редакція – від 07.12.2017, підстава 2213-19) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/975-1>.
8. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики: Закон України № 2411-VI від 01.07.2010 (Документ 2411-17, чинний, поточна редакція – від 30.11.2017, підстава 2180-19) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2411-17>.

9. Про міжнародні договори України: Закон України № 1906-IV від 29.06.2004 (Документ 1906-15, чинний, поточна редакція – від 20.07.2014, підстава 1323-18) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1906-15>.
10. Про оборону України: Закон України № 1932-XII від 06.12.1991 (Документ 1932-12, чинний, поточна редакція – 09.05.2018, підстава 2163-19) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1932-12>.
11. Про основи національної безпеки України: Закон України № 964-IV від 19.06.2003 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/964-15>.
12. Про проголошення незалежності України: Постанова Верховної Ради України, Акт № 1427-XII від 24.08.1991 (Документ 1427-12, поточна редакція – від 24.08.1991) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1427-12>.
13. Про Раду національної безпеки і оборони України: Закон України № 183/98-ВР від 05.03.1998 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/183/98-%D0%B2%D1%80>.
14. Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях: Закон України № 10 від 18.01.2018 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2268-19>.

Підручники, посібники:

1. Бережна К. Принципи організації та функціонування інститутів влади в Європейському Союзі та Україні: порівняльно-правовий аналіз. – Київ: ЗНУ, 2017. – 405 с.
2. Історія політичної думки: підручник / за заг. ред. Н. М. Хоми. Л.: «Новий Світ-2000», 2017. – 1000 с.
3. Кельман М. С. Самоорганізація народу як фактор формування громадянського суспільства в Україні: монографія. – Львів: Растр-7, 2018. – 211 с.
4. Макаренко Б. Г. Культура й політична участь особистості: духовна культура як чинник гуманізації політичної участі людини у трансформаційному суспільстві. – Дніпропетровськ: Арт-Прес, 2016. – 334 с.
5. Методичні вказівки для вивчення теми «Політична система суспільства» з курсу «Політологія» для студентів всіх спеціальностей / укладач В. Кавка. – Вінниця: ВНТУ, 2017. – 51 с.
6. Політико-правова система України: курс лекцій. навч. посіб. / В. Кириченко та ін. – Запоріжжя: ЗНТУ, 2016. – 203 с.

7. Політична влада і опозиція в Україні: порівняльний аналіз із зарубіжними країнами / Ф. М. Рудич та ін. – Національна академія наук України. – Київ: ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса, 2016. – 483 с.
8. Політична система сучасного суспільства: навч. посіб. / В. Мадіссон та ін. – Київ: КНУТД, 2015. – 183 с.
9. Теорія політики: підручник / Денисенко В. М., Бліхар В. С., Требін М. П. та ін. – Львів.: Ліга-прес, 2015. – 668 с.

Інформаційні ресурси

1. Книжкова палата України імені Івана Федорова // <http://www.ukrbook.net/>
2. Львівська національна наукова бібліотека імені В. Стефаника // <http://www.library.lviv.ua/>
3. Львівський державний університет внутрішніх справ // www.lvduvs.edu.ua/
4. Наукова бібліотека ім. В. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка // <http://lib-gw.univ.kiev.ua/>
5. Наукова бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка // <http://library.lnu.edu.ua/bibl/>
6. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, електронні фахові видання // www.nbuv.gov.ua/
7. Національна історична бібліотека України: // <http://www.dibu.kiev.ua/>
8. Національна парламентська бібліотека України // <http://www.nplu.org/>
9. Харківська державна наукова бібліотека України імені В. Короленка // <http://korolenko.kharkov.com/>